

Мойсеєнко Р.М.,
канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та освіти,
Маріупольський державний університет

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ЗДІЙСНЕННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Останнім часом відбулися значні соціокультурні зміни, які детермінують необхідність оновлення змісту навчання в закладах загальної середньої освіти, у тому числі й початкової освіти.

Концепції «Нова українська школа» та у новій редакції Державного стандарту початкової освіти зазначається, що *компетентнісний підхід* передбачає спрямованість навчально-виховного процесу на досягнення таких результатів, які ієрархічно підпорядковані компетентності учнів, а саме: ключовій, загальнопредметній і предметній [1, 2].

Державному стандарті визначено освітні компетентності з усіх галузей знань, на формування яких спрямовано навчання у початковій школі, розширено поглиблено вимоги до прикладних результатів освіти учнів молодшого шкільного віку. Зокрема, з освітньої галузі «Мистецтво» виокремлюється *компетентність* до мистецької освіти. Так, *освітні компетентності* систематизовано та об'єднано у такі групи, як: *ключові* (метапредметні); *естетичні* (міжпредметні, галузеві); *мистецькі* (предметні - музичні, образотворчі, хореографічні, театральні, екранні). У структурі змісту освіти виокремлено три змістові лінії (замість наявних у попередньому стандарті п'яти): *музична, образотворча* (домінантні) та *мистецько-синтетична* (додаткова) [3].

Визначені Державним стандартом початкової освіти вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів з освітньої галузі «Мистецтво» у свою чергу висувають вимоги й до професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів. При цьому готовність педагогів до переходу на таке навчання пов'язана з його професійною підготовкою ще в період навчання у закладі вищої освіти. Учитель початкової школи зобов'язаний не просто бути фахівцем високого рівня, але й бути обізнаним у специфіці здійснення мистецької освіти.

Мета статті – висвітлити зміст робочої програми «Інструментальна та хорова діяльність з методикою викладання» та її роль у підготовці майбутніх учителів до здійснення мистецької освіти учнів початкових класів.

До основних завдань вивчення курсу відноситься: забезпечення майбутніх учителів необхідною системою знань теорії та методики музичного виховання; формування вмінь та навичок для музичного виховання учнів; набуття вмінь здійснювати керівництво музично-творчою діяльністю учнів; виховання потреби у вивченні нових досягнень музичної культури та передовому педагогічному досвіду щодо впровадження його у навчально-виховний процес.

результаті опанування навчальної дисципліни студенти повинні знати: місце музики у системі виховання; характеристику методів музичного виховання і навчання в початковій школі; позакласні форми музичної роботи молодшими школярами; особливості програм з музики, їх структуру, основні принципи, мету, завдання, характеристику; сутність основних досягнень у галузі західноєвропейського та українського музичного мистецтва, світоглядні системи, що складають духовний світ людини; проблеми розвитку світової культури від давніх цивілізацій і до наших днів, найвидатніші досягнення на кожному етапі розвитку всесвітньої та української культури.

Студенти повинні вміти: характеризувати творчість композиторів, визначити форму, стиль, жанр, музичну термінологію цих творів; визначати рівень усвідомлення напрямків професійної діяльності фахівця у галузі освіти, культури та мистецтва; керувати хоровим колективом; виступати у ролі соліста-виконавця; виступати у ролі концертмейстера, читати з аркуша музичні твори; бути організатором навчальної музично-виховної роботи; постійно вдосконалювати педагогічну та музично-виконавську майстерність; узагальнювати педагогічний досвід і висвітлювати його в методичних та наукових працях.

Курс «Інструментальна та хорова діяльність з методикою викладання» дає уяву про сферу музичної діяльності з учнями, яка має свою історію і теорію. Зміст методики музичного виховання не зводиться тільки до висвітлення певних вузькопрактичних питань, певних рекомендацій щодо вирішення тих чи інших конкретних завдань, а конкретизують основні положення про: а) роль музики в житті суспільства; б) музичне виховання дитини; в) можливість впливу музики на всебічний творчий розвиток особистості молодшого школяра.

Сама методика музичного виховання як наука закладає основи, необхідні вчителю для його подальшої самоосвіти та вдосконалення майстерності. Методика музичного виховання, тобто виховання засобами мистецтва, буде залежати від того, наскільки учитель розуміє суть музичного мистецтва, його специфіку, зміст, ідею музичного твору, стилістичні особливості композитора, визначає пізнавальні та виховні можливості твору, характер сприймання і впливу на думки й почуття учнів різного віку тої чи іншої музики.

Робоча програма «Інструментальна та хорова діяльність з методикою викладання» містять такі *універсальні компоненти*, що визначають результати навчання, виховання і розвитку майбутніх учителів початкових класів:

- аксіологічний* (сприймання, інтерпретація, оцінювання мистецьких явищ);
- праксеологічний* (практична художня діяльність студентів);
- гностичний* (пізнання особливостей художніх мов різних видів мистецтва);
- креативний* (творче самовираження особистості студента у сфері музичного мистецтва);
- комунікативний* (культура спілкування з приводу творів музичного мистецтва).

Структура подачі змісту навчального матеріалу складається з таких послідовних елементів:

сприймання, аналіз-інтерпретація та естетичне оцінювання музичних творів;

основні музичні поняття, їх практичне засвоєння;

емоційно-естетичне самовираження в художньо-практичній, зокрема музичній діяльності.

Наголошено на таких особливостях змісту: єдність народного і професійного, українського та зарубіжного музичного мистецтва; мистецтво як засіб спілкування між людьми, його місце у сучасному культурному середовищі, роль музики у житті людей.

Вимоги до навчальних досягнень студентів подано за таким алгоритмом:

мати уявлення про особливості, мову, жанри та форми музичного мистецтва; його взаємозв'язок з іншими видами мистецтва; традиції рідного краю;

розуміти й усвідомлювати виражальні засоби музичного мистецтва; його значення у житті людей, культурному середовищі;

уміти інтерпретувати зміст творів; висловлювати естетичне ставлення до них; виражати власні почуття і думки в практичній музичній діяльності;

застосовувати музичну термінологію при аналізі творів музичного мистецтва; основні виражальні засоби музики, у досвіді творчого самовираження.

Отже, робоча програма з навчальної дисципліни «Інструментальна та хорова діяльність з методикою викладання», визначаючи вимоги до рівня підготовки майбутніх учителів початкових класів у галузі мистецької освіти, наголошує на здатності студентів застосовувати набуті знання і вміння на практиці, у власній творчій діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Концепція «Нова українська школа» URL: <https://www.kmu.gov.ua/.../ukrainska-shkola-compressed.pdf>... (Дата звернення: 21.02.2019 р.).

Державний стандарт початкової освіти: затв. Постановою Каб. Міністрів України, від 21 лютого 2018р. №87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF> (Дата звернення 21.02.2019 р.).

Масол Л. Новий стандарт мистецької освіти: науковий коментар до основних змін. URL: <http://mon.gov.ua/2016/08/17mon>. (Дата звернення: 22.01.2019 р.).

Осіпцова Т.А.,

здобувач вищої освіти

Маріупольський державний університет

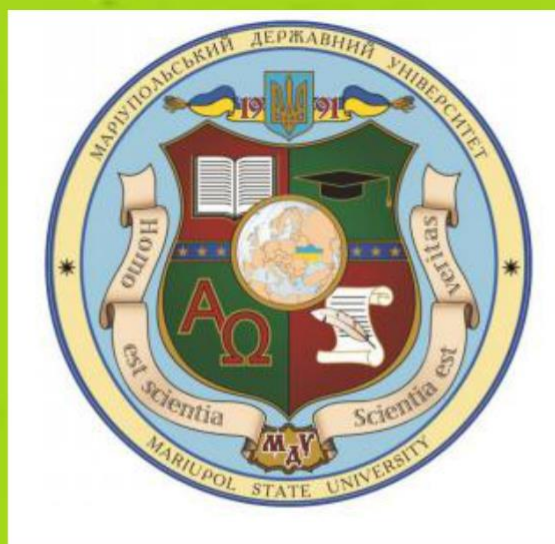
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ УЧИТЕЛІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Сучасні перетворення в усіх галузях суспільства зумовлюють й певні зміни загальноосвітньому навчальному закладі. Основні завдання, поставлені перед освітою, тісно пов'язані з підготовкою висококваліфікованого учителя, який не

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО
ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА
УНІВЕРСИТЕТ ЗАХІДНОЇ МАКЕДОНІЇ (ГРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)

**Всеукраїнська науково-практична конференція з
міжнародною участю**

**НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА В УМОВАХ
ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ**

Маріуполь – 2019

УДК 37(063)

Нова українська школа в умовах викликів сучасності: зб. тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, 11 квітня 2019 року / за заг. ред. Л.В. Задорожної-Княгницької. Маріуполь: МДУ, 2019. 248 с.

Члени редколегії:

Задорожна-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

Воєвутко Н.Ю., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

Грива Елені, професор прикладної лінгвістики кафедри початкової освіти Університету Західної Македонії

Мойсеєнко Р.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

Нетреба М.М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

Пападопулу Васілікі, професор факультету педагогіки Університету Західної Македонії

Ромашенко В.Є., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

Тимофєєва І.Б., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету іноземних мов
Маріупольського державного університету
(протокол № 7 від 26 березня 2019 року)

**Редакція не несе відповідальності за авторський стиль праць,
опублікованих у збірнику**

© Колектив авторів, 2019 © Кафедра
педагогіки та освіти МДУ, 2019

Голуб Ю.Д. Професійне вигорання як потенційна небезпека для вчителя	187
Григорович О.П., Волохата К.М. Природознавча компетентність як складова професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи	188
Демченко О.П. Підготовка майбутніх педагогів Нової української школи до розвитку обдарованості дітей	191
Задорожна-Княгницька Л.В. Роль та значення методики викладання образотворчого мистецтва як навчальної дисципліни у професійній підготовці майбутніх вчителів початкових класів	193
Кіт Г.Г. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до співпраці батьками	195
Кічук Н.В. Домінантність педагогіки партнерства у параметрах професійної підготовки вчителя для Нової української школи	198
Козак Л. В., Козлітін Д. О. Підготовка майбутніх педагогів до використання цифрових технологій у професійній діяльності	200
Кравченко В.О. Реалізація Базового стандарту професійної діяльності керівника Нової української школи	203
Калініченко М. М. Метод аналогій у навчанні дисциплін математичного спрямування	206
Куцин Е.К. Арт-терапія як психолого-інноваційна технологія у освітньому процесі Нової української школи	208
Лапшина І.М. Підготовка майбутніх учителів до впровадження групових форм навчання молодших школярів	210
Любчак Л.В. Педагогічні умови підготовки майбутніх педагогів до роботи з батьками молодших школярів у контексті ідей «Нової української школи»	213
Мойсеєнко Р.М. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до здійснення мистецької освіти	216
Осіпцова Т.А. Формування культури професійного спілкування учителів загальноосвітнього навчального закладу як педагогічна проблема	218
Пінчук І.О. Іншомовна підготовка майбутніх учителів початкових класів у контексті реалізації Концепції Нової української школи	221
Прокопенко В.М. Форми організації національно-патріотичного виховання в умовах НУШ	223
Романова В.О. Педагогічна етика: сутність та значення	225
Сущенко Л. О. Аксиологічні виміри професійної підготовки педагогічних кадрів для Нової української школи	227
Тимофєєва І.Б. Удосконалення рівня професійної компетентності майбутніх вчителів початкових класів	230
Тютюма Т.С. Stem-навчання на заняттях із синтаксису української мови у вищій школі	233
Хараджа І. П. Розвиток мовної культури педагога	235